Lekcja 30

Temat: **Poszukiwanie słów będących w stanie oddać wojenne doświadczenie – Tadeusz Różewicz „*Ocalony*”**

LIVEWORKSHEETS

Nauczyciel

Mistrz

podobieństwa	różnice

LIVEWORKSHEETS

Różewicz Tadeusz „Ocalony”

Mam dwadzieścia cztery lata
ocalałem
prowadzony na rzeź.

To są nazwy puste i jednoznaczne:
człowiek i zwierzę
miłość i nienawiść
wróg i przyjaciel
ciemność i światło.

Człowieka tak się zabija jak zwierzę
widziałem:
furgony porąbanych ludzi
którzy nie zostaną zbawieni.

Pojęcia są tylko wyrazami:
cnota i występek
prawda i kłamstwo
piękno i brzydota
męstwo i tchórzostwo.

Jednako waży cnota i występek
widziałem:
człowieka który był jeden
występny i cnotliwy.

Szukam nauczyciela i mistrza
niech przywróci mi wzrok słuch i
mowę
niech jeszcze raz nazwie rzeczy i
pojęcia
niech oddzieli światło od ciemności.

Mam dwadzieścia cztery lata
ocalałem
prowadzony na rzeź.

LIVEWORKSHEETS

Różewicz Tadeusz „Ocalony"

- Mam dwadzieścia cztery lata
- ocalałem
- prowadzony na rzeź.

Co możesz powiedzieć o podmiocie lirycznym?

Do jakiego pokolenia należy?

- To są nazwy puste i jednoznaczne:
- człowiek i zwierzę
- miłość i nienawiść
- wróg i przyjaciel
- ciemność i światło.

Jaki obraz po wojnie się wyłania?

Co się stało z najważniejszymi wartościami?

Jak postrzega drugiego człowieka?

Jaki porządek świata został zaburzony?

- Człowieka tak się zabija jak zwierzę
- widziałem:
- furgony porąbanych ludzi
- którzy nie zostaną zbawieni.

Z jakiej pozycji wypowiada się podmiot liryczny?

Jak zostali potraktowani ludzie?

Co stało się z wiarą?

LIVEWORKSHEETS

- Pojęcia są tylko wyrazami:
- cnota i występek
- prawda i kłamstwo
- piękno i brzydota
- męstwo i tchórzostwo.

Jaka jest hierarchia wartości?

Jakie uczucia się budzą w podmiocie lirycznym?

- Jednako waży cnota i występek
- widziałem:
- człowieka który był jeden
- występny i cnotliwy.

Jak zachowali się ludzie w czasie wojny?

- Szukam nauczyciela i mistrza
- niech przywróci mi wzrok słuch i mowę
- niech jeszcze raz nazwie rzeczy i pojęcia
- niech oddzieli światło od ciemności.

Po co nauczyciel? Po co mistrz?
Jaka ma być jego rola?

Kto jest oczekiwanym mistrzem, nauczycielem?

- Mam dwadzieścia cztery lata
- ocalałem
- prowadzony na rzeź.

W jakim wymiarze ocalał podmiot liryczny?

Jakie to budzi w nim uczucia? Po co klamra?

LIVEWORKSHEETS

Co się stało z najważniejszymi wartościami?

SYNONIMY DOBRA I ŚWIATŁA (+)	SYNONIMY ZŁA I CIEMNOŚCI (-)
CZŁOWEK	
MIŁOŚĆ	
PRZYJACIEL	
ŚWIATŁO	
ZATARCIE GRANICY MIĘDZY DOBREM I ZŁEM	
prawda	
piękno	
męstwo	
TĘSKNOTA ZA UTRACONYM ŁADEM MORALNYM NA ŚWIECIE	

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS

Notatka:

- Utwór „Ocalony" powstał pod wpływem zdarzeń, jakie zobaczył T. Różewicz w trakcie II wojny światowej. Podmiotem lirycznym jest młody człowiek, mający 24 lata, który ocalał „prowadzony na rzeź" i nie może uporać się ze wspomnieniami przeszłości. Uczestnictwo w drodze na rzeź i doświadczenie wojny zmieniło jego światopogląd i świadomość, gdyż naocznie obserwował upadek wszelkich wartości.
- Wiersz w prostych środkach wyrazu (brak rymów, metafor, środków stylistycznych, język potoczny) ukazuje całą brutalność rzeczywistości powojennej. Ocalony z zagłady to człowiek upośledzony przede wszystkim moralnie, a ocalenie nie jest tu darem niebios, ale ciężarem.

- **Zadanie domowe**

- „Szukam nauczyciela i mistrza" – wybierz postać, która może stanowić autorytet moralny i duchowy dla młodych ludzi. Uzasadnij krótko swój wybór, podając 3 argumenty.

LIVEWORKSHEETS